

Dataavdelningen
Anna Björk
010-479 6306

BESLUT

Regeringskansliet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar över promemoria om höjd omsättningsgräns för mervärdesskattebefrielse (Fi2021/03225)

Yttrandet ger en beskrivning av de konsekvenser som Statistiska centralbyrån (SCB) kan överblicka inom statistikområdet utifrån dessa ansvarsroller:

- Producera och tillgängliggöra officiell statistik
- Hålla företagsregister för statistiska och publika ändamål
- Samordna systemet för den officiella statistiken.

1 Sammanfattning

SCB:s ansvar är att beskriva hela näringslivets struktur och utveckling och SCB bedömer här att den officiella statistiken kan komma att påverkas av de föreslagna förändringarna.

Tillgång till uppgifter från administrativa källor såsom företags momsredovisning är verksamhetskritisk för SCB. Flera register och undersökningar som SCB producerar löpande som officiell statistik såsom Nationalräkenskaperna, SCB:s företagsregister, Utrikeshandel med varor och tjänster, Omsättningsstatistik/Produktionsvärdeindex (PVI), Ekonomisk statistik på kvartal (införande 2022) samt Företagens demografi kan komma att påverkas av höjningen av omsättningsgränsen för befrielse från mervärdesskatt från dagens 30 000 kr till 80 000 kr.

Förslaget skulle innebära att drygt 18% (knappt 110 000) av alla enskilda näringsidkare riskerar att försvinna från företagsregistret och därmed ur ramen för den ekonomiska statistiken. Motsvarande andel för aktiebolag är under 1% (drygt 4 000 företag). Dessa objekt förekommer i företagsregistret enbart pga. att de är mervärdesskatteskyldiga. Företagsregistrets population bestäms av registreringar för mervärdesskatt och/eller F-skatt och/eller arbetsgivarregistrering.

SCB vill framhålla att effekterna på kvaliteten i den officiella statistiken respektive de centrala registren måste ställas i förhållande till de lättnader i form av mindre administrativ börda som genereras för företagen.

Enligt SCB:s datainsamlingsstrategi, som bland annat syftar till att halvera uppgiftslämnarbördan, kommer SCB behöva förlita sig alltmer

på administrativa data. Om den administrativa grunden tas bort för en andel av företagen kan möjligheten att göra analys och statistik för denna grupp försämrats eftersom analyserna då baseras på färre företag särskilt i branscher som domineras av småföretag.

SCB förutser även en risk för ökad uppgiftslämnarbörda inom statistikområdet för de minsta företagen, då färre administrativa uppgifter kommer att finnas tillgängliga. SCB kan därför få kostnadsökningar i form av ökad direktinsamling gällande denna population.

SCB vill här också nämna förslaget om införande av mikroföretagarkonto, remiss Fi2021/02553, som tillsammans med föreliggande förslag, kan komma att innebära ett än större informationstapp om de minsta företagen.

2. Synpunkter

2.1 Inledning och bakgrund

Uppgifterna från företagens momsdeklarationer är verksamhetskritiska för SCB och levereras dagligen från Skatteverket med stöd från:

- 6§ i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken,
- Artikel 17 a i förordningen 223/2009 om europeisk statistik, Riktlinjer för europeisk statistik och antagna av kommittén för det europeiska statistiksystemet (ESS-kommittén) den 16 november 2017,
- Förordningen (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag samt
- Intrastatförordningen (Rådets förordning (EEG) nr 3330/91).

Uppgifterna används i mycket hög utsträckning för att producera ekonomisk statistik. Momsdeklarationerna möjliggör för SCB att på ett tidigt stadium beräkna en uppskattad total omsättning för enskilda företag och branscher, där uppgift om handel med företag inom och utom EU ingår som en del. För vissa undersökningar är momsdeklarationerna den mest betydelsefulla källan. Några viktiga statistikområden som har stor koppling till momsdeklarationer är:

- Utrikeshandel med varor,
- Utrikeshandel med tjänster,
- Omsättningsstatistik/ Produktionsvärdeindex (PVI),
- Ekonomisk statistik på kvartal (*införande under 2022 för beräkning av kvartalsvis BNP*),
- Företagsregistret (utgör urvalsram för den ekonomiska statistiken) samt
- SCB:s allmänna företagsregister där syftet är att hålla ett företagsregister för publika ändamål.

Tillgången till uppgifter från momsdeklarationer möjliggör också för SCB att uppfylla kravet att publicera statistiken senast ca 40–45 dagar efter referensperiodens utgång. Vidare möjliggör tillgången att SCB kan:

- ersätta information som annars skulle ha samlats in från företagen (minskad direktinsamling),
- ge bakgrundsinformation som möjliggör utformning av effektiva urval (färre företag behöver tillfrågas),
- ge bakgrundsinformation i skattningsförfaranden (säkrare skattningar kan göras),
- ge bakgrundsinformation vid bedömning av inkomna uppgifter (färre återkontakter och högre kvalitet i statistiken),
- ge bakgrundsinformation vid bortfallskompensation (högre kvalitet i statistiken).

2.1.1 Uppgiftslämnarbörda och SCB:s datainsamlingsstrategi

SCB:s datainsamlingsstrategi gällande företagsuppgifter utgår från att i första hand använda registerinformation, i andra hand insamling av data som finns i företagens system via filöverföring och i sista hand direktinsamling från företagen via webbformulär. Sverige utmärker sig med hög kvalitet i statistiken i ett internationellt perspektiv genom en lång tradition av detaljerat innehåll i registerdata från andra myndigheter, s.k. administrativa register. Exempelvis utgör register från Skatteverket, bland annat SRU¹-materialet och momsdata, en central bas för SCB:s framställning av den ekonomiska statistiken. SCB liksom alla myndigheter har även skyldighet att följa förordningen 2018:64², vilken innebär att data som redan är digitalt inlämnad till någon myndighet, inte får samlas in ytterligare en gång.

Idag innehåller alla register som SCB är ansvarig för information om alla företag, dvs. även data avseende de minsta företagen. Företagen omfattas dessutom i de flesta företagsundersökningar från SCB, främst tack vare detaljerade administrativa data, men även genom information som samlas in direkt från företagen. Ju mindre omfattande innehållet i de dataleveranser SCB tar emot från till exempel Skatteverket är, desto mer behöver SCB fråga företagen om. Då ett företag ingår i ett urval, representerar det ett stort antal liknande företag inom det stratimet (till exempel för bransch och storleksklass). Detta innebär att det är viktigt med svar även från små företag som ingår i ett urval.

2.2 Synpunkter

SCB:s analys av de momsdeklarationer myndigheten har tillgång till, bekräftar den bild som utredaren ger att det är drygt 500 000 företag som

¹ Standardiserade räkenskapsutdrag (SRU).

² Förordning (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag.

2019 hade en årsomsättning under den föreslagna gränsen om 80 000 kr. Ca. 69% av dessa är enskilda näringsidkare och ca. 24% är aktiebolag.

Om man relaterar uppgifterna till företagsregistrets population avseende 2019 års omsättning, framgår att drygt 18% (knappt 110 000) av alla enskilda näringsidkare riskerar att försvinna från registret och därmed ur ramen för den ekonomiska statistiken. Motsvarande andel för aktiebolag är under 1% (drygt 4 000 företag). Dessa objekt förekommer i företagsregistret enbart pga. att de är mervärdeskatteskyldiga. Mervärdeskatteskyldighet är ett av tre leverans- och aktivitetskriterier (de andra två är F-skatt samt registrerad för arbetsgivaravgift) för företagen i företagsregistret. Det är därför värt att beakta att företag som inte finns i eller betraktas som verksamma i företagsregistret, inte heller betraktas som verksamma hos kreditinstitut och olika tillståndsgivare i samhället och därmed kan få svårigheter att bedriva sin verksamhet. Information från SCB:s allmänna företagsregister aviseras löpande till en rad offentliga och kommersiella användare, med stöd av förordningen (1984:692) om det allmänna företagsregistret.

Enligt SCB:s datainsamlingsstrategi, som bland annat syftar till att halvera uppgiftslämnarbördan, kommer SCB behöva förlita sig alltmer på administrativa data. Om den administrativa grunden tas bort för en andel av företagen kan möjligheten att göra branschanalyser och statistik för denna grupp försämrats eftersom analyserna då baseras på färre företag särskilt i branscher som domineras av småföretag. SCB förutser även en risk för ökad uppgiftslämnarbörda inom statistikområdet för de minsta företagen, då färre administrativa uppgifter kommer att finnas tillgängliga. SCB kan därför få kostnadsökningar i form av ökad direktinsamling gällande denna population.

SCB vill också nämna förslaget om införande av mikroföretagarkonto, remiss Fi2021/02553, som tillsammans med föreliggande förslag, kan komma att innebära ett än större informationstapp om de minsta företagen.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Joakim Stymne i närvaro av biträdande generaldirektör Helen Stoye, avdelningschef Elisabeth Hopkins, enhetschef Cecilia Wass, handläggare Anders Adolfsen samt sektionschef Anna Björk, föredragande.

SCB, Statistiska centralbyrån

Joakim Stymne

Anna Björk

Kopia till:

anders.lenfors@regeringskansliet.se.